

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 28 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. július 27.

Csütörtök

XXXVII. évfolyam 167. szám

Lelki szövetség

(In) A magyar lélek már megtalálta a jövő boldogság útját s egy tiszta világszemlélet magasságában szárnyal. Pár év előtt még porbaszítottan feküdt és nemcsak hogy feltápáskodott minden segítség nélkül, de föl is emelkedett a maga bátorságának erejével. A magyar lélek ma Mussolini útjain ivel. Megsebzett Turul, mely nem vesztette el hitét s még törőten is a magas életbe lendül, mert szárnyaival a fasiszta akarat öröktempóját ütemezi.

Azt irtuk tegnap, hogy Gömbös miniszterelnök római látogatása *históriai jelentőségű*. Miért? Mert lelki rugói vannak. Az *ujjászületett* Itália s az *ujjászülető* Magyarország egy belső gondolat közösségébe lépnek. Ez a kapocs: a keresztény-nemzeti világszemlélet. Közös tartalom, azonos akarat, lelki egyöntetűség, egyféle stílus. És ebben rejlik a világformáló erő, az érzelmi szövetség kontraktusa. Az *olasz-magyar barátság lelki motívumokon épült*. Nem a kerek- és zöldasztalok, de Krisztus oltára előtt. Nem került soha a konferenciák szőnyegére, csak *Jézus ruhaszegélyét érintette meg* forró, eleven csókjaival. És nem tartozik a paktumok világába, mert Isten rendeléséből eredt.

Az új magyar történet kétféle Olaszországot ismer. Egyik: a világháborús ellenség. Zanardelli és Salandra Olaszországa. Ez az ország már meghalt. Abban az időben született, mikor a szabadkőműves világhatalom nemzeti zászlókat lobogtatott s így azt az „Unita Italia”-t is érdekfőrtébe vonta, mely alkalmasnak látszott az egyházellenes küzdelemre. A „Grande Oriente d' Italia” csakhamar behálózta a politikát. Arató Frigyes nagymester írja 1913-ban megjelent füzetében, hogy Zanardelli minisztériumának 11 tagja közül 9 volt páholytestvér s Nathan pedig már szélsőliberális, republikánus elvekkel lépett a római polgármesteri székbe. Canti, Bandini, Berlenda, Bacci, Israel Ottolenghi és Alberto Pegna a századforduló Itáliáját irányítják a római Oriens páholyából s hogy azután mi következett: minden magyarnak tudnia kell. A szabadkőműves uralom ellenünk fordította a politikát és az a hatalmi felbuzdulás, amely már 1875 tavaszán egy *szimbolikus templomot* (1) ékelt az Örök város torony-szájai közé, mely Giordano Brunonak szobrát merészelt állítani, negyven év multával igazat adott Combes, a francia miniszterelnök szavainak: „Mélyen meghatottak az olaszországi szabadkőművesek hozzád intézett kívánságai s boldog vagyok, hogy szózatom rokonszenves visszhangot keltett annak az Olaszországnak szívében, melyet a jövőben a legigazabb barátság kötelességei jognak rendíthetetlenül Franciaországhoz fűzni”...

Magyarország ezzel az Itáliával

1915-ben a Doberdó sziklái között, az Isonzó partinál s a Piave hullámsírijában találkozott. Második találkozására Trianonban volt, hol Orlando, Salandra, Tittoni, Scialoja, Barzilai, Ferrarai és Crespi jelentek meg...

Ezt az Olaszországot Mussolini egy kemény gesztussal elseperte és akkor emelkedett a XX. század legnagyobb alakjává, sőt világhistóriai hőssé, mikor a „Marcia su

Romá”-val visszahozta a keresztény-nemzeti olasz-öntudat lelkét.

A dicsőséges életű Duce egy megszállás alól szabadította fel a népet. Hitet öntött a nemzetébe, mely főeséges erejével és büszke akaratával méltán szolgált reá a világ nemzeteinek csodálatára.

Mindezt azért szükséges elmondani, mert ma is akadnak politikai rövidlátók, akik szerint a magyarok ugyanazzal az Olaszországgal hada-

koztak, amely ma egyetlen jóbarátjának tekinthető.

A mi barátunk: az új, a győzelmes Olaszország. A jövőkor legelső nagy hatalma. Az a nemzet, mely fiatal energiával, acélosan és fehér szárnyakon repül az új világ magasságai felé. Küzdő utilársa a magyar. És ezt a szövetséget pecsételi meg újra a harmadik római találkozás, mely örökégségbe fűzi a lélek szerinti testvércéket.

Mussolini Olaszországa testvéri szeretettel és ünnepi lelkesedéssel fogadta a Rómába érkező magyar államférfiakat

Vitéz Gömbös Gyula és Kánya Kálmán történelmi jelentőségű megbeszéléseket folytattak Rómában — A miniszterelnök római útjával élénken foglalkozik a világsajtó

Róma, július 26.

A fasiszta Olaszország leirhatatlan lelkesedéssel és meleg testvéri szeretettel fogadta vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt, aki Kánya Kálmán külügyminiszter társaságában érkezett Rómába. Az olasz háttérben Mussolini képviselője várta a magyar államférfiakat, akiknek részére az olasz kormány a királyi különvonalat akarta rendelkezésükre bocsátani. Gömbös Gyula azonban elhárította macától ezt a megtiszteltetést és a menetrendszerű gyorsvonattal tette meg az útját az Örökvárosig.

Fogadtatás a pályaudvaron

Vasárnap éjjel az egész hivatalos Olaszország, a pápai állam és Róma város előkelőségei gyűltek össze a pályaudvaron. Mussolini már a vonat megérkezése előtt egy negyedórával kint volt. Ezenkívül megjelentek Savich báró külügyi államtitkár, Aloisi báró kabinetfőnök, az olasz külügyminisztérium egész tisztikara, sok vatikáni notabilitás, az olasz hadsereg főparancsnoka, a fasiszta párt főtitkára, Róma város kormányzója, polgármestere, a quirináli és vatikáni követség tagjai, valamint több ezer főnyi közönség.

A vonatról lépő miniszterelnököt Mussolini üdvözölte elsőnek, majd vitéz Gömbös Gyula sorban kezét fogott a megjelent előkelőségekkel. A magyar államférfiakat az egybegyűlt közönség végig az utcákon viharos lelkesedéssel ünneplte.

Az olasz sajtó ünnepi Magyarországot

Olaszország fasiszta sajtója vitéz Gömbös Gyula látogatása alkalmá-

ból a legnagyobb lelkesedés hangján ír Magyarországról. Az üdvözlő cikkek hangjából kiérzethető, hogy az olasz közvélemény valóban a legteljesebb szimpátiával és baátsággal fogadja a magyar vendégek látgaoását és hogy a magyar-olasz barátság nem pusztán udvariasság, hanem szívből jövő, őszinte érzés. A lapok a trianoni diktátum által teremtett állapotokat is ösmertetik és megállapítják, hogy Magyarország egészen más sorsot érdemel. A „Gazetta del Popolo” megjegyzi, hogy ez a barátság nem formáság, hanem mélyen átélte érzése két nemzetnek, amelye-

ket nemcsak a kölcsönös érdek, hanem nemzeti hagyományaikon kölcsönös tisztelete is egymásra utal. A „Messaggero” kedves vendégként említi Gömbös Gyulát, míg a „Tevere” annak a reményének ad kifejezést, hogy ez a találkozás Európa egész kialakulására sorsdöntő lesz. A „Giornale d' Italia” megállapítja, hogy a két állam barátsága a fasiszta akarat közösségéből ered, Európának kötelessége, hogy Magyarország régi integritása helyreálljon. Több lap magyarnyelvű vezércikkben üdvözli az Olaszországba érkezett miniszterelnököt.

Másfél órás tanácskozás Mussolini Gömbös és Kánya között

Róma, július 26.

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök kifejezte abbeli óhaját, hogy gyászára való tekintettel a hivatalos estélyek mellőztessenek. A kormányelnök és Kánya külügyminiszter Viktor Emánuel király távollétében szerdán délelőtt fél 10 órakor a királyi palotában feliratkoztak a látogatók számára felfektetett ívekre.

Pontosan tíz órakor a miniszterelnök és a külügyminiszter megjelent Mussolininél a Palazzo Venezia-ban. A megbeszélés, amely a két állam közötti összes relációkra kiterjedt, mintegy másfél óráig tartott.

Olasz-magyar-német-osztrák kapcsolat

Páris július 26.

A külföldi lapok szintén nagyobb teret szentelnek a magyar államférfiak római útjára vonatkozó észrevételeknek és hozzászólásoknak. — A Temps római külön tudóstója magyar diplomata körökből vett értesü-

lés alapján azt írja, hogy a római tanácskozáson soha nem is bocsátottak tárgyalásokba, de bizonyos, hogy igen figyelmes tanulmány tárgyává teszi Olaszország és Magyarország kapcsolatát, tekintettel Magyarországnak Ausztriához és Németországhoz való viszonyára. A Páris Soir salát római tudósítójának táviratát közli. A tudósító kiemeli, hogy Mussolini több római előkelőség élén személyesen fogadta a pályaudvaron a magyar államférfiakat, ami már magában véve is mutatja, hogy minő fontosságot tulajdonítanak Rómában ennek a látogatásnak

Gömbös ma is tárgyal Mussolinivel

Róma július 26.

Gömbös Gyula miniszterelnök szerdán délelőtt a követségen rendezett ebédet vett részt, amelyen a miniszterelnökön és a külügyminiszteren kívül kizárólag Hóry András quirináli

Romlott étel-ital,
Ha gyomrát elrontja,
Fél pohár

LEMANON

Gyorsan helyrehozza.

magyar követ, a miniszterelnök és a kisérete vett részt. Gömbös Gyula miniszterelnök holnap délelőtt újabb megheszéléseket folytat Mussolinivel.

Mindennapi Regölés

Haj, regő-rejtem...
Szól a zene, Lejtem.
Anna-báli virradaton
Merengek a hír-adaton:
Megtellek a bárok,
Táncoltak a párok,
Kezüik-lábuk tekergették,
Dzsasz-dalokat nyckergelték,
Biginéztek egyet
Bólytzták a meggyet,
Tipi-topi táncigáltak,
Csoszogattak, rancigáltak,
Tizenegykor elepedtek,
Bridzs-asztalhoz telepedtek...

Haj, rege-rengő...
Zúg a zene, zengő,
Végződik a vége srégen.
Másképp volt az régesrégen:
Ükanyóka lejtett,
Szűz mosolya rejtett,
Ragyogtatva szemet, kezét,
Jó partie-ba temetkezett:
Férjhez ment a nyáron
Füreden, Konyáron...
Igy folytak az Anni-bálok...
Ma pedig a kannibálok
Ölözletjén fele-meznek
Kártyapartit elemeznek...

(Hisztius.)

Régi Debreczen

Grosser Keresztelő János

Most van századik évfordulaja, hogy Grosser Ker. Jánost, a debreceni piarista gimnázium nagyhirű tudós tanárát, a Kegyes Tanítórend tartományfőnökekévé választották. A kiváló matematikus 1779-ben született O-Becsén. Gimnáziumi tanulmányait a kalocsai jezsuitáknál, majd a szegedi piarista gimnáziumban végezte. Bölcsészeti tanulmányait végzetével a pest egyetem tudor-koszorura érdemesítette. Hosszu ideig foglalkozott a csillagászatral is. Szegedi, besztercei és máramaroszigeti tanárkodása után éveken keresztül Debreczenben tanított mathézist és nyelveket. Jeles szakmunkákkal gazdagította a classica philologiai irodalmat. Korának egyik leghíresebb szónoka s a debreceni katolikusok körülrajongott predikátora volt. Cicero leveleit ő fordította magyarra s ugyancsak ő dolgozta fel azokat tudományosan, nevét azonban szerénységéből nem nyomatta a műre. Egyike volt a legnagyobb magyar polihistoroknak, aki magyaróvári direktorsága alatt a gazdasági tudományokban is kiművelte magát. Erdő-einek elismeréséül a római Katolikus Akadémia rendes tagjául választotta.

Szerbia szorosabb gazdasági kapcsolatba akar lépni Magyarországgal

Belgrádban jó hatást kelt, hogy Gömbös miniszterelnök tökéletesen beszél szerbül

Belgrád, július 26.
A szerb képviselőházban ma a magyar—jugoszláv kereskedelmi egyezmény kapcsán Dimitrievics Mita ezeket mondta:

— Nekünk a magyarokkal bizonyos kérdésekben közös gazdaságpolitikát kell folytatnunk. A gazdasági kapcsolatokat minél sürűbbé kell tenni. Ezt a kereskedelmi egyezményt úgy tekintjük, mint későbbi együttműködés előjelét. Gömbös miniszterelnök Rómából bizonyára új politikai koncepciókkal tér vissza

Budapestre. Ez azután egyik lépése lesz a jobb viszonyok Magyarországra és a többi Dunaállam között. Ducsics budapesti jugoszláv követ dícsérte Gömbös Gyula miniszterelnök szerb nyelvtudását s a magyar miniszterelnök nyelvismerete segítségével is közelebből ismerheti meg népünket. Ez is olyan politikát fog nekünk sugallmazni, amely barátságos és békés viszony kimélyítésre vezet. A Ház a beszéd nagy tetszéssel fogadta s a magyar—jugoszláv egyezményt közfelkiáltással megszavazta.

Az Ujságíró Club az Egységes Párt régi clubhelyiségébe költözik

Ingyen egyesületi helyiséget ad a város a HONSznak

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Magyar Ujságírók Egyesületének debreceni csoportja évek óta clubhelyiséget tart fenn, amely ma már egyik legkedveltebb találkozó helyévé vált Debrecen uralmának. A debreceni ujságírók egyesület kulturális és szociális tevékenységet fejt ki clubja révén s ez az indok vezette az egyesület elnökségét, hogy megfelelő elhelyezéssel és szépen berendezett önálló clubot létesítsen. Erre a célra legalkalmasabbnak a régi Egységes párt Piac utca 26. számú bérházban elhelyezett és most üresen álló emeleti clubhelyisége mutatkozott.

Az ujságírók egyesületének elnöksége beadványt intézett a városi közgyűlés elé a városi közgyűlés egyhangúlag hozzájárult a Gambinus passzázsból levő helyiségek átadásá-

hoz olyan értelemben, hogy az üresen álló termeket szeptember 15-én adják át, a még bérletben álló szobákat pedig november elsejéig bocsátja az ujságírók rendelkezésére. Szeptember 15-én tehát a Piac-utcai új helyiségben fogják megnyitni a Debreceni Ujságíró Clubot.

A városi közgyűlés ugyancsak szerdán tárgyalta a HONSz kérelmét, amely szintén egyesületi helyiséget kért a várostól. A közgyűlés dr. József István tb. tanácsnok előterjesztésére úgy határozott, hogy hazafias kötelességének tekinti a hadirokkantak kérelmének teljesítését és megbizta a város illetékes ügyosztályát, hogy a legrövidebb időn belül keressen a hadirokkantak számára otthon céljaira szolgáló helyiséget, amelyet ingyen fognak a HONSz rendelkezésére bocsátani.

Erélyes rendszabályok alkalmazásával örködik a rendőrség a kertési lakosság vagyonbiztonsága felett

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az utóbbi időkben egyre több és több panasz érkezett a rendőrségre a kertési lakosok részéről, akiknek a kertjéből szinte mázsaszámra lopkodják ismeretlen tettesek a gyümölcsöt és veteményeket. Legutóbb is az egyik rendőrszemnek gyanus volt három alak, akik a kora hajnali órákban félig megrakott zsákok vittek magukkal. Igazoltatás után kiderült, hogy a zsákban barack van, amit az egyik Sestakerti villa udvaráról loptak. Most a debreceni rend-

őrség a legszigorubb rendszabályokhoz folyamodott, hogy a kertési gyümölcstorvajok garázdálkodását megszüntesse. Kerékpáros és lovasrendőrökkel őriztetik a kertseket, úgyhogy a jövőben a gyümölcstorvajok kétszer is megdölgödjék, hogy ellopják-e a barackot, a meggyet vagy ikármí mást, ami a kezük ügyébe kerül. A rendőrség a legéberebben örködik a kertési lakosság vagyonbiztonsága felett s remélhető, hogy ennek hatása alatt a jövőben megszűnnek a sorozatos kerti lopások.

Olcsóbban fürdik a Margit fürdőben, mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fillér. Szalonkádifürdő 70 fillér.
Gyermekjegy 30 fillér.
A villamos kalauzoknál oda- és visszautazásra jogosító jegy 80 fillérért kapható.
Kiszolgálás 10 fillér.
Tvukszemvázas 20 fillér. Massage 20 fillér.

Nagverdőben,

ujföldnél, villában

kéthetes üdülést keres
ellenszámlára budapesti ruhaszalonozó
Arajanlatok „NAGYERDO” jellegre „Erdős hirdető”-be, Budapest, Teréz körút 35. címre küldendők.

A belügyminiszter rendeletet adott ki a névmagyarosítások megkönnyítésére

A belügyminiszter azoknak az akadályoknak kiküszöbölése érdekében, amelyek a névmagyarosítás népszerűsítésének útjában állanak, az eddig követett eljárás lényeges egyszerűsítését a hivatalok és magánosok kellő tájékoztatására pedig új szabályok összefoglalását és közzétételét határozta el. A miniszteri rendelet értelmében névváltoztatást kérhet az a magyar állampolgár, akinek családi neve 1. nem magyar hangzású, 2. magyar hangzású ugyan, de a józólést sértő és gúnyolásra alkalmas, továbbá olyan név, amelyet nagyon sok család visel; pl. Nagy, Kovács, Tóth stb. Férjes elvált és özvegyasszony férje után viselt nevének megváltoztatását nem kérheti.

Titokzatos öngyilkossági járvány Japánban

Tokió, július 26.

Az egész japán nemzetet megdöbbentette az a titokzatos öngyilkossági járvány, amely az utolsó fél évben több mint 300 japán férfit és nőt kergetett a komor és nagyszzerű szépségéről híres Mihara vulkán izzó kráterébe. Mintha valami misztikus erő vonzana Japán fiataljait a tűzhányó vastag füstfelhőibe burkolt kráteré felé: ezek és ezek keresik fel mindennap a vulkánt és dacára a rendőrség különös óvatosságának, nincs olyan nap, hogy a tömegből 3-4 ember bele ne vetné magát a mélységbe.

Egy mozibohóc meggyilkolásával háborút akartak szítani Amerika és Japán között

Tokió, július 26.

A tokiói hadbírósg megkezdte a főtárgyalását az ellen a tíz japán tengerésztest ellen, akiket Inukai japán miniszterelnök meggyilkolásával vádolnak. Koga hadnagy, az egyik vádlott, vallomásában előadta hogy az összeesküvők eredetileg azon a napon akarták a miniszterelnök házáat bombázni, amikor Inukai nagy fogadtatást szándékozott adni Charlie Chaplin, a kitűnő mozibohóc tiszteletére, aki akkorban Tokióban járt. Azt remélték, hogy a híres filmművész meggyilkoltatása háboruba keveri majd az Egyesült államokat Japánnal és meggyőződésük szerint ez a háboru újrabeszterítette volna Japán háboru erőnyeit. A terv meggyúsult, mert Inukai az utolsó pillanatban lemondta az ünnepeket.

SÜRGŐSEN ELADÓ

ingóságait legjobban értékesítheti, ha lapunkban meg-hirdeti.

A hazatérő Azur-flotta New-Foundland földjére érkezett

London, július 26. Kedden este az olasz Atlanti-repülőraj valamennyi gépe szerencsésen megérkezett a keddi utszakas végállomására, Shediac ujbraunschweigi kikötővárosba. A huszonnégy repülőgép közül kettő a New-york-shediaci utszakason motorhiba, illetve benzinhány miatt kényszerleszállást hajtott végre, rövid idő múlva azonban mindkét gép startol-

hatott s estére utólrta a légiaraj.

Az Azur-flotta Balbo miniszter vezetésével rövid pihenő után továbbrepült, a helyi idő szerint 12 óra 40 perckor new-foundlandi Harbourgban leszállott. Utközben az egyik gép rövid időre tengerre ereszkedett, az utasok azonban sértetlenek maradtak s a gép kijávitása után zavartalanul folytathatták újukat New-Foundland felé.

Hosszu és heves viták után

a város és a debreceni iparosság érdekeinek megfelelően adták vállalatba a Stádion munkálatait

Kisgyűlés és közgyűlés a városházán

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Szerdán délelőtt 11 órakor báró Vay László főispán elnöklésével ülést tartott Debrecen város kisgyűlése. Az ülés legfontosabb tárgya a Stádion építési munkálatainak vállalatba adása volt. Dr. Szabó Gyula aljegyző ismertette a kisgyűléssel a stádion tribün- és betonülőhely építésére meghirdetett versenytárgyalás eredményét. A munkálatokra 51 pályázat érkezett be, amelyeknek elbírálása után a műszaki ügyosztály olyan értelmű javaslatot terjesztet elő, hogy a föld-, kőműves, betonozási és szigetelő, valamint egyéb munkálatokat a legolcsóbb ajánlattevőknek adják vállalatba.

A műszaki ügyosztály javaslata

A műszaki ügyosztály a következő pályázóknak javasolta vállalatba adni a munkákat:

Föld, kőműves, elhelyező, vasbeton és szigetelő munkát Fábán Józsefnek 29.353,77 pengőért. Az ácsmunkát Juhász Józsefnek 3253 pengőért, a tetőfedő munkát Juhász Józsefnek 528 pengőért, a bádigos munkát Fábán Józsefnek 570,60 pengőért, vasszerkezetek munkáját Bernhard Sándornak 5740 pengőért, az asztalos, lakatos, mázoló és íveges munkákat Fábán Józsefnek 7108,50 pengőért, a vízvezeték és csatornázási munkákat Jakab Józsefnek 4364,50 pengőért, a villamos vezeték munkákat Sigray Istvánnak (Budapest) 861,70 pengőért, a kerítési munkákat Neubauer Józsefnek 8687,40 pengőért, a körlepcső betonozását Bernhard Sándornak 10.886,40 pengőért. Összesen tehát 71.094 pengő 34 fillér végösszegetben.

Indítvány a szakiparosok érdekében

Az előterjesztéshez Bessenyei Gyula szólott hozzá elsőnek. Hangsúlyozta, hogy nem nyugtatja meg az építkezésnek a legolcsóbb vállalkozók számára való kiadása, mert egy ilyen maradandó intézmény létesítésénél a munka minőségére kell a legnagyobb súlyt helyezni. Az asztalos, lakatos és mázoló munkákat feltétlenül debreceni szakiparosokra kell bízni, mert ma már a versenytárgyalásoknál nem annyira versenyfejlődik ki az olcsóbb ajánlatok megtételénél, hanem egyenesen *tozódás folyik az árak leszorítása terén, ami a munka minőségének rovására megy.*

Konkrét javaslatot tett arra, hogy a kőműves, asztalos, lakatos és vas-munkákat az előterjesztett javaslattal szemben a sorrendben legolcsóbb debreceni szakiparosoknak adják vállalatba.

Dr. Nagy István javaslata

Dr. Nagy István mindenben támogatta Bessenyei Gyulának a kisiparosok érdekében tett indítványát s egyúttal felhívta a figyelmet arra a fontos körülményre, hogy a vállalkozóknál figyelembe kell venni valamelyik szaktudása és anyagi garanciája a munkálatok precíz végrehajtására. Eppen az ilyen betonos munkánál kell nagy súlyt helyezni a munka minőségére, mert alig egy esztendő a nagyverdei csolnakázó-tó betonozásánál láttuk, hogy Bernhard munkája nem bizonyult teljesen hibátlanul. A betonos munkánál olyan rejtett hibák is lehetnek, amelyekre két-három esztendő múlva jönnek csak rá. Eppen ezért kell a vállalkozó megbízhatóságát elsősorban figyelembe venni. Ha a pályázatok eredményét nézzük, azt látjuk, hogy a teljesen összefüggő munkálatokra két számbavehető ajánlat érkezett be. Az egyik a Tóth Lajos cégé, amely 45.350 pengő értékben vállalja a tribün és a körlepcső megépítését, a másik pedig a Fábán József, aki 45.571 pengőért csinálna meg ugyanazt. Tóth Lajos Ajánlata tehát 200 pengővel olcsóbb. Bernhard ajánlatát azért nem lehet figyelembe venni, mert ő a beton körlepcső egy-ségárát a beérkezett összes pályázatokban feltüntetett egységárnál olyan szembetűnően kisebb összegért vállalta, amely kétségsé teszi ajánlatának reális voltát. Tóth Lajos Debrecenben negyven-ötven esztendő, mint a legkiválóbb szakembert ismerik, számos hatalmas középítkezést végzett teljes megelégedésre, így a Dóczy-intézet, posta-palota, vármegyeháza építését. Indítványozta, hogy a munkálatokat a Tóth Lajos cégnek adják vállalatba. Miszthy Károly főügyész a műszaki ügyosztály által előterjesztett javaslat elfogadását kérte takarékosági szempontból és a versenytárgyalási szabályzatok rendelkezései alapján. Hangsúlyozta, hogy a döntésnél azt az elvi álláspontot kell figyelembe venni, hogy lehetőleg több vállalkozót juttassanak munkához.

Elvi harc a munkálatok vállalatbaadása körül

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály felszólalásában Miszthy főügyésznek

Gyártja: STÜHMER FRIGYES R. T. BUDAPEST

Jó ut

a kis autónak... FRUTTI a vezetőnek, úgy élvezet az autótúra.

Tehát:

Tudod mit?

Együnk Frutti-t!

kező javaslat tételét. Most is egy teljesen összefüggő építkezéstről van szó, amelyet nem célszerű széttagolni a vállalkozók között, a munka minősége szempontjából sem. Tekintettel tehát arra, hogy Bernhard Sándor vállalkozó a nagyverdei csolnakázó-tónál kétségtelenül nem úgy végezte el a munkát, hogy azzal szemben kifogás nem merülhetett volna fel, dr. Nagy István indítványának elfogadását javasolja, épen a műszaki ügyosztály érve alapján, amelyek a hasonló legutóbbi építkezéseknél az egységes építkezést tartották helyesnek.

Végül teljes mértékben támogatja Bessenyei Gyulának, a debreceni szakiparosok érdekében előterjesztett indítványát.

Miszthy Károly dr. tiszti főügyész újabb válasza után báró Vay László főispán szavazásra tette fel a kérdést s a kisgyűlés tíz szavazattal hét ellenében a műszaki ügyosztály javaslatát elvetette és dr. Nagy István, valamint Bessenyei Gyula indítványát, fogadta el, de a bírtokon kívüli felebbezést nem mondotta ki.

A kisgyűlés az elhangzott felszólalások alapján a következő képen javasolta a stádion építési munkálatainak vállalatba adását:

Föld, kőműves, elhelyező, vasbeton és körlepcső munkákat Tóth Lajosnak 45.352,60 pengőért, az ácsmunkákat 3223 pengőért, a tetőfedési munkákat 528 pengőért Juhász Józsefnek, a bádigos munkát Ausspitz Simonnak 634,40 pengőért, a vasszerkezeti munkát Piros Béla, Szilágyi, Szirák és Kaszanyaitzky között megosztva 8916,64 pengőért, a vízvezetési munkálatokat Jakab Józsefnek 4364 pengőért, a villamos vezetési munkálatokat Földes Sándornak 833 pengőért, a kerítési munkákat Neubauer Józsefnek 8687 pengőért, összesen 79.370 pengőért.

Izgalmas vita a közgyűlésen

Délután fél négy órakor nyitotta meg báró Vay László főispán a város rendkívüli közgyűlését, amelyen szintén hatalmas vita indult meg a Stádion munkálatainak vállalatba adásáról.

Napirend előtti felszólalás a népfürdő ügyében

Az ülés megnyitása után a főispán napirend előtti felszólalásra adott engedélyt Mester Lajosnak, aki szóvártette, hogy a népfürdőben, amely fennállása óta páratlan népszerűsége tett szert, bizonyos átalakítások váltak szükségessé, elsősorban az *öltözők helyek kibővítését javasolta*, mert a mai helyzet mellett nincs mód a ruhák megőrzésére s azok rendszerint szabad prédaul maradnak, fedett hely hiányában részben az esőnek, részben a tolvajoknak. Kis összegű befektetést javasolt a népfürdő jövője érdekében a szükséges átalakítások elvégzésére.

Dr. Vargha Elemér h. polgármester megnyugtató válasza után a közgyűlés tárgysorozatának vitájára

tértek át Zöld Aladár a marhalevelek illetékmérésére ügyében terjesztett elő indítványt, amelyet azonban a közgyűlés elutasított.

Harc a körlepcső betonozása körül

A Stádion tribünjének és körlepcsőjének építésével kapcsolatban a kisgyűlés és a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát terjesztette elő az előadó.

Szendrey Sándor volt az első felszólaló, aki a pályázati összegekhez csapott egy százalékos tervezési díj törlesztését javasolta, miután a tervezési munkát ingyen végezték a városnak.

Bessenyei Gyula a kisgyűlés javaslatának elfogadását kérte, különös tekintettel a szakiparosok érdekeire.

Zöld Aladár a műszaki ügyosztály javaslatát pártolta. Dr. Nagy István felszólalásában rámutatott arra, hogy ezelőtt egy esztendővel épen Zöld Aladár volt az, aki Bernhard Simon nagyverdei csolnakázó-tónál végzett betonozási munkálatainak hibái miatt interpellált. Meggyőző érvekkel igaz-

zolta be, hogy a tribün és a körlepeső egységes építése feltétlenül fontos, mert lehetetlen volna két különféle betonozással az egyívű tartozó épületsoportot megépíteni. A kisgyűlésen tett javaslatának elfogadását kérte.

Gombosi Zoltán felszólalásában arra hivatkozott, hogy ő csak a munkások érdekeit nézi és ezért a műszaki ügyosztály javaslatát fogadja el.

A debreceni iparosság érdekeit szolgálja a kisgyűlés javaslata

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály emelkedett ezután szólásra. Hangsúlyozta, hogy épen a munkások érdekében helyezkedett a kisgyűlés arra az álláspontra, hogy a műszaki ügyosztály javaslatával szemben a másik, helyesebb megoldást választotta. A munkásérdekek védelmét nem lehet kizárítani a tulajdonnak, mert épen mi voltunk azok, akik kívántuk, hogy a legsürgősebben munkaalkalmat adjanak a debreceni munkásoknak. Épen azt a célt szolgálja a kisgyűlésben elfogadott javaslat, hogy ne kiuzsorázott munkásokkal dolgoztasson a vállalkozó és amellet emeltünk szót, hogy ne adassanak ezek a munkák az olcsóbb budapesti fővállalkozóknak, mert egészen bizonyos, hogy azok debreceni alvállalkozóknak fogják tovább adni a munkát, ami csak a munkásság kihatásait és kárát jelentené. Mi tehát épen a munkásság érdekében követeljük, hogy ezt a néhány ezer pengős többletet, amelyre igenis van fedezet, hiszen száztízezer pengő van előirányozva a költségekre és most hetvenezer pengőből kitélik ez a munka, szavazza meg a közgyűlés. Pótadóemelésre tehát, mint azúgytöbb hangzott, nem lesz szükség. Mindenesre a helyi ipar szempontjából a mi javaslatunk az előnyösebb mert így nem lesz alkalmunk a gereral-vállalkozóknak a munkásság kiuzsorázására.

Figyelembe kell venni az ajánlatok reális voltát

— Rá kell mutatni még egy másik dologra is, amelyet az igen tisztelt referens ur nem ismertett.

Rásó Sándor: Csak a neki előnyös részleteket ismertette.

Vitéz Kolosváry: A betonozási egységár 140 pengő és 90 pengő között mozog a beérkezett ajánlatoknál. Kétségtelen, hogy a közepesárú egységár a helyes, amellyen a Tóth Lajos-cég tett ajánlatot, mert aki reális egységárral dolgozik, az kétségtelenül tisztességes munkabért is tud fizetni.

Az elmúlt évi strand-építésnél 18 ezer pengős tulkiadást épen a műszaki ügyosztály javasolt azzal az indolással, hogy a sürgős munka szükségessé teszi, hogy egy vállalkozó dolgozzék. Most csak ötezer pengő a többlet és teljesen ugyanazok az indokok állanak fent a Stadinnál, mint a strand-építésnél. Ne tessék tehát egy szóból egyszer hiedget, majd melegeit fujni. Mindezek figyelembe vételével ugyanazon érvék és elgondolások alapján, amelyeket a műszaki ügyosztály ajánlott tavaly a strand-építésnél, kérte a

Autója, motorja, traktorja, villa mosherendezését yári garanciával szakszerűen és olcsón javítja.

Bosch szolgálat

Debrecen, Széchenyi-utca 24. sz

kisgyűlés határozatának elfogadását. Aczél Imre és Fényes Jenő felszólalása után Varjassy Imre az iparosság érdekében Tóth Lajos-féle megoldást javasolta.

Pányoki Lajos, Fejér Ferenc beszédei után Balogh Gyula hangzott, hogy nem helyes az a felhívás, amely úgy véli szolgálni a közérdeket, hogy lehetőleg lefaragják a legalacsonyabb nivóra a középítési költségeket. Eddig is az volt a baj, hogy ott takarékoskodtak, ahol a munkabérek leszorítása révén a munkások szenvedtek hátrányt. A kisgyűlés javaslatát fogadja el.

Hegymegi Kiss Pál azt a gondolatot vetette fel, hogy a törvényhatósági bizottság tagjai városi közszolgáltatásokban ne vegyenek részt, hogy kiküszöböljék a hosszú vitákat.

Fényes Jenő nem következetes

Rásó Sándor állandó derűtlenség közben Fényes Jenő szavaira reflektált.

— Kénytelen vagyok rámutatni arra, — mondotta, hogy a múlt évben Fényes Jenő ur azért kardoskodott, hogy 18 ezer pengős tulkiadás-

sal egy vállalkozó építse fel a strand firdőt, én pedig akkor ezt elleneztem. Aóta beláttam, hogy akkor a műszaki ügyosztály helyesen járt el, revidáltam tehát álláspontomat és épen ezért következetes vagyok, amikor most én is azt javaslom, hogy egy ember kezében legyen ez az összefüggő építkezés. Azon csodálkozom, hogy Fényes Jenő ur most épen ellenkezően nem következetes, de sebai, majd én is irók egy szindarabot és akkor kollegák leszünk. Miután eltökélt szándékom, hogy szindarabírára adom magamat, befejezem beszédemet és elfogadom a kisgyűlés javaslatát.

Végül dr. Szabó Gyula előadó javasolt az ellangzótt felszólalásokra és védelmébe vette a műszaki ügyosztály álláspontját.

Báró Vay László főispán ezután névszerűen szavazást rendelt el s a közgyűlés 38 szavazattal 27 ellenében a kisgyűlés javaslatát fogadta el. A közgyűlés határozata tehát az, hogy a stadion köműves, elhelyező és vasbeton munkálatait 45.352 pengős költséggel a Tóth Lajos cégnek adja vállalatba.

A közgyűlés több kisebb ügy tárgyalása után este fél 7 órakor véget ért.

Hat hónapi börtönre ítélte a törvényszék a Széchenyi-utcai Radó-üzlet betörő vezérét

A fiatalok betörő és Abraham József, az orgazda egy-egy hónapi fogházat kapott

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a nagyarányú betörésről, amely július 21-én éjszaka történt Radó Dezső kereskedő Széchenyi-utcai üzleténél, Reizinger László kereskedőségét és egy fiatalok ismérése elhatározták, hogy feltörik Radó távollétében az üzletet és onnan ellopják a található pénzt. Az esti órákban, üzletzárás után, lesben álltak s mikor észrevették, hogy Radó távozik, mind a ketten nyugodtan bementek a nyitott kapun s utána bemásztak a félreeső hely nyitott ablakán. Ezután

egyre-másra nyitották fel a magukkal hozott feszítős és alkulesok segítségével az ajtókat.

Végül beérték az üzletbe, ahol a kézikasszából mintegy száz pengőt vettek magukhoz, utána pedig elvittek a Wertheim-kazettát, amelyben — mint később kiderült — ezeröttszáz pengő és háromezer lei készpénz volt. Elvittek egy Remington-írógépet is. A kazettát és az írógépet elrejtették a fiatalok apjának, Abraham mézárósnak a lakásán, a félreeső helyen. A betörés után elmentek autójával a Nagyerdőre, ahol találkozott Abraham Józseffel. Átadták neki a lopott pénzből ötvenöt pengőt azzal, hogy

váltson három vasúti jegyet a vasárnap Siófokra induló filléres gyorsvonatra.

Abraham József át is vette a pénzt

és másnap megváltotta a jegyeket. Szombaton délután azonban váratlan fordulat következett be. Abraham mézáró megtalálta a félreeső helyen a vaskazettát és az írógépet és azonnal a rendőrségre vitte, ahol már tudták, hogy az a Radó-féle betörésből származik. Ezen az alapon megindult a nyomozás és csakhamar sikerült elfogni a már büntetett előéletű Reizinger Lászlót és a fiatalokat, akik

mind a ketten egy éve alkalmazottai voltak Radónak.

Abraham József pedig ez idő alatt vígan lubickolt a Balaton hűs habjaiban, nem is sejtve, hogy rövid időn belül őt is utóléri a sors. Amikor vasárnap reggel megérkezett Siófokról Debrecenbe, azonnal kihallgatták, hogy tudott-e a kézhezvett pénz lopott eredetéről, azonban Abraham József tagadt. Ezzel szemben olyan súlyos gyanúk merültek fel ellene, hogy vele szemben is megindult a bünyádi eljárás.

Mint hogy Reizinger és a fiatalok teljes beismerésben voltak, átkísérték őket a debreceni királyi ügyészségre s az ügyben a gyorsított eljárás alapján dr. Fülöp Károly törvényszéki bíró szerdán délelőtt tartotta meg a főtárgyalást. A vádlottak ez alkalommal is

teljes beismerésben voltak, csupán Abraham József tagadt még mindig. Dr. Csathl Kálmán királyi ügyész vádbeszéde után dr. Fülöp

Károly bíró kihirdette a főrvényszék ítéletét, amely szerint a törvényszék a büntetett előéletű Reizinger Lászlót lopás büntette miatt

hat hónapi börtönre, a fiatalok koru tolvajt és az orgazdasággal vádolt Abraham Józsefet egy-egy hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Az ítéletben Reizinger és a fiatalok megnyugodtak, azonban Abraham József felebbezett s vele szemben a királyi ügyész is felebbezést jelentett be a táblához súlyosbítás céljából.

Memento

A dévényi emlék

Magyarország ledöntött szobrai közül tegnap a brassói oszlopról emlékeztünk meg, amelyet az oláh barbárok felrobbantottak. Vele egy napon, 1896. október 18-án leplezték le a hozzá hasonlatos dévényi emlékművet. Ez a monumentális alkotás a dévényi sziklán emelkedett, tehát azon a ponton, ahol a Duna Nagymagyarország területére érkezik. Erőteljes, gazdag kiképzésű oszlop tetején Árpád-korabeli vitéz kőszobra hirdette ezerszázados diadalát. Az oszlop alatti párkányzatos rész szintén művészi kiképzéssel tíz méter magas alapépítményen állott.

A dévényi emléket 1920-ban vandál cseh kezek ledöntötték s a bécsi hajók magyar utasainak ökölbe szorult a kezük, amikor a kötőmelékes, meredek sziklatetőre néztek.

A budapesti rádió csütörtöki műsora

6.45: Torna Utána: Gramofonlemez. — 9.45: Hírek. — 10.00: 1. Magyar városok: Baja. 2. A kirándulás egészségének. (Felolvasás.) Közben: Gramofonlemez. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12.00: Déli harangszó az Egyetem templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Eugen Stepa orosz bulalajkazenekara. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjelzés, időjárás- és vizálásjelentés. — 1.30: Gramofonlemez. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. — 4.00: „Gyerekek”. Vadász Tibor novellája. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 5.00: „A kereskedői becsület”. Takaróné, Gáli Beatrix dr. előadása. — 5.30: Beresényi Irén cimbalmozik. — 6.00: „Kémek harca a világháborúban.” Nemes Erdöss László előadása. — 6.30: Tihanyi Vilma áriákat és dalokat énekel. — 7.10: Papp Jenő: Rádiókrónika: Azur flotta. — 7.40: Megemlékezés Dopperről, a szerző halálának 50. évfordulója alkalmából. Előadást tart d'Isoz Kálmán. Közreműködik: Hochstrasser Ferenc és Dömötör Lajos. Zongorán kísér Kósa György. — 8.40 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. Utána kb. 9.40: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bachmann-jazz Fekete Pál énekzenekaraival a Rajnaparkból. Közben kb. 10.15: Időjárásjelentés. — 11.15: Bura Sándor és cigányzenekara a Dunapalotából.

„Erzsébet Királyné Szálló”

Budapest, IV., Egyetem utca 5. szám.

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi uri középiskola találkozó helye. Száz modern, kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigánzene. Az Erzsébet-pince a főváros legjobb sörözője.

Leszállított árak.

Egy pincér-rendszer. SZABÓ IMRE tulajdonos.

UTILEVELEK BULGÁRIÁBÓL

Magyarok között Bulgáriában

**Látogatás a szófiai magyar egyesületekben
Dr. Fehér Géza debreceni professzor beigazolta,
hogy a bulgár is turáni népfaj**

Aki mostanában Bulgáriában jár, nagyon sokszor fog felfigyelni.

— *Hallgat Magyarul beszélnek!*

Szófiában közel 800 magyar él. Warna tele van magyar nyaralókkal. Russeban a hajómunkások magyarok, Firnova környékén a Magyarországról hazatért bulgár kertesek tudnak magyarul.

A magyar ember eljut mindenüvé. Néha egészen fantasztikus körülmények között akadunk rá. Fent a rilai kolostorban, a Rila hegység renga-tegében, távol a világtól egyszer csak magyar beszéd üt meg a fü-
lünk.

**Dr. Fehér Géza debreceni egyetemi professzor
nagyértékű tudományos munkássága
Bulgáriában**

A magyarságnak Szófiában két hatalmas kulturközpontja van. A *Szófiai Magyar Egyesület* és a *Petőfi Kör*. Mindkettőnek pedig egy közös nagy patrónusa, szellemi vezére, támogatója, irányítója dr. Fehér Géza, a debreceni egyetem nagyírú klasszika filológusa.

„Géza Fehér”, amint a bulgárok nevezik, fogalom Bulgáriában. Aki kezébe vesz egy bulgár 5, vagy 10 levest, hátán lovas alak relifjét fogja látni. A madarai lovas ez, Krum Khán a bulgárok Árpád vezére, akinek sziklába vésett lovas-relifjét s egykori fővárosát dr. Fehér professzor a debreceni kollégium hajdani diákja ásta ki Madarában.

Fehér Géza ásatásainak nemcsak tudományos jelentősége van. Nyomunkában egész nemzeti megújulás következett be. A magyar tudós fardtságos munkával megfertette a madarai lovasalak szikla feliratát s beigazolta, hogy a *bulgár is turáni népfaj*. A szlav-elméletek halomra dőltek s a megindult madarai lovas, mint vezérlő szimbólum megindult a megújított bulgár nép előtt. A madarai szikla plató azóta Nemzeti Park lett, a madarai réten minden év májusában nemzeti ünnepet ülnek III. Boris cár és az ország előkelőségeinek részvétele mellett.

Fehér Géza dr. — mint azt a Debreceni Ujság — Hajdúföld egy régebbi riportban megírta, — *tegyer nélkül meghódította Bulgáriát*.

Ezen túlmenően is minden bulgáriai magyar ügy össze van kapcsolódva Fehér professzor nevével. — Magyar egyesület Szófiában, Kossuth emléktábla Szimenben, budapesti gyermeknyaraltatás a wárnai strandon, magyar iskola a bulgár főváros szívében, mind mind az időszakos szorgalmát, tudását, lelkesedését, roppant tekintélyét dicsőrik. Nincs magyar levél, amire ne válaszolna, nincs magyar kérés, amit ne teljesítene, nincs magyar ügy, amiben el ne járna.

Társadalmi téren a magyar nemzet igazi nagykövete ő Bulgáriában.

**A Magyar Egyesület
székhelyén Szófiában**

A Magyar Egyesület ott székel Szófia egyik legelőkelőbb helyén a Szófia szeptemberi 7/a, szám alatt. Saját háza van, illetőleg egy öröklakás része a hatalmas bérpalotában. Elegánsan berendezett helyiségeiben

— *Ugy-e önök magyarok?*

Jó arcú fiatalember áll előttünk. Bercsák Pálnak hívják és növendék a szófiai papnöveldeben. Most itt él a rilai kolostorban. Felvette a bulgár állampolgárságot és a bulgár neve Pavel Bogdanoff. Villanyszereplője a hatalmas kolostornak és üres óráiban lombfűrész rámákat gyárt a zarándokok szentképeihez. Valószínűleg kitűnően megél a keresetéből. Magyar mivoltát ugylátszik nem tagadta meg, amit bizonyít az is, hogy bőjt időben nem veti meg az izes debreceni Vidoni szalámit.

Horthy Kormányzó, III. Boris cár, a magyar nagyok fényképeit találja meg az ideérkező, Pompás szalonja állandó találkozó helye az itteni magyar intelligenciának. A követség tisztviselői, az itteni magyar vállalatok a Chonin, a Fehér Miklós cég, a Ganz gyár hivatalnokai vezetői itt gyűlnek össze borásztársaság bridsz vagy rómi partira, kedélyes vacsora utáni feketére, amikor rendszerint megszólal a hazai rádió. A magyar újságokat is meg lehet találni az egyesület helyiségeiben. A konyhán magyar szakácsnő főz kitűnő ételeket s bizony a fagyus, olajos bulgár konyha után jól esik egy kis hazai csirke-paprikás.

A Magyar Egyesület égisze alatt működik a szófiai magyar iskola, amelyet nagy gondal támogat a követség is. Husz növendéke és kitűnő tanítója van. Nagy József tanító ur nemcsak modern pedagógus, de lelkes szervező erő is. Kifogyhatatlan munkabírásával egyik legkitűnőbb segítő társa dr. Fehér Gézának. Csillagó szemekkel vezet végig a jól felszerelt iskolán, amelynek a bulgárok előzékenyen adtak helyiséget.

A Petőfi Club a szófiai magyar munkásokat tömöríti össze hazafias nemzeti alapon. Szintén igen csinos helyisége van és szombaton, vasárnaponként igen nagy a látogatói sága. A két magyar egyesület között a legszorosabb együttműködés áll fenn. Szorgalmasan eljárnak egymás összejöveteleire, előadásaira. Külön helyiséget nem valami kaszt-szerű széttagozódás miatt tartanak fent, hanem azért, mert a munkásságnak is kellemesebb, ha munkából jövet egyenesen bemehet a maga egyszerűbben berendezett helyiségeibe.

**Jól fizetik a magyar
munkásokat**

Szófiában ma még jó sorsa van a magyar munkásnak. Persze csak annak, aki kitűnően ért valamelyik szakmához.

Az asztalosiparban, az ács, a vaslakatos munkáknál ma is meg lehet keresni napi 2—300 levet, közel 10—15 pengőt. Nagyon jól fizetik a szobafestőket és az üvegfüvőket. Valami otthoni munkanélkülinek azonban nehogy eszébe jusson kivándorolni, mert ma már a bulgárok is nagyon védik a maguk munkáit. Munkavállalási engedélyt csak a

legritkább esetben lehet kapni, s ha ez meg van, három havonként külön adót jelent a minden alkalommal megújítandó licenst kártya, vagyis személyazonossági igazolvány.

Érdekes különben, hogy a régebben ideérkezett magyar munkások is csak nagy ritkán helyezkedtek el saját szakmájukban. A kőművesből lakatos lett, az ácsból esetleg villanyszerelő. Bulgáriában ugyanis teljesen ismeretlen fogalom a szakmai képesítésnek az abszurd közzéhatárolása, ami nálunk uralkodik. Sokszor látni, hogy a fodrász egyben trafikos is. Van üzlet, ahol csak mézet, szappant és bicikli gummit árulnak. A cukrász szőnyeggel kereskedik. Ugyanígy az üvegfüvő munkából holnapi kőműves lesz Nem azt nézik, hogy mi volt a szakmája, hanem, hogy amit éppen rábíznak, elvégezi-e?

**A volt önkéntes ur
honvágya**

Szófiai csatangolások közben — megint csak véletlenül — bebotlottunk egy magyar munkáshoz, T. A. becsületes festőmester szegény. Szép len keres, jól él. — de már bulgár állampolgár lett. Odahaza ur volt. Önkéntes ur. Tiszti ranggal szerelt le a világháború végén. Most már bulgár állampolgár lett, csupa bulgárok a barátai, magyar társaságba nem jár.

— *Miért jöttek el hazulról?* — kérdjük.

A felesége felel helyette: — Rágalom volt, a rossz barátok vádja . . . Emigráció.

A férfi a MOVE igazolványt mutatja. 1921-ben állították ki. Azóta itt él. Próbáljuk faggatni, jobbra itt, többre a szabadság? Óvatos feleletek s végül egy dacos vállrándítás.

— *En már többé nem megyek haza! Azért se!*

Az asztalon egy csomó levelezőlap áll. Turkálunk köztük. Az alján elsárgult levelezőlap, rajta cyrill írás és Troczkij arcképe. A tizedik már egy budapesti kép, azután újra egy, majd a Kormányzó kemény

Főútvonalon
a város szívében
régli bevezetett

**fűszer és csomagoló-
üzlet teljes berendezés-
sel felszerelve,
mellékhelyiségekkel
kiadó, hivatalban.**

tengerész arca néz ránk, azután uira és uira budapesti képek, hazai tájak.

— *Ez a honvágy!* — mondjuk csendesen.

A férfi megint csak magasba szegi a fejét.

— *En többé nem megyek haza!*

Este, mikor már égnek a szófiai lámpák, együtt indulunk a villamos végállomáshoz s mikor ketten maradunk a külvárosi uton egy férfi sóhaj száll, száll és egy kérdés.

— *Ugye most Budapesten is égnek a lámpák?*

Csend van, azután uira férfi hang szól.

— *Vajon haza megyek-e még valaha is?*

S amikor indul a szófiai külváros villamos vasutja, hirtelen megcsuklik a férfi hang.

— *Viszontlátásra! Viszontlátásra!* Otthon Budapesten.

A villamos már rohog, de a lámpa fényvel teli utca végén még most is ott áll az asszony és férfi. Utánunk néznek, akik egy órára azt jelentették, amit titkon annyiszor megsírtak, a magyar szót, a hazai tájat, az otthoni álmot. S velünk most uira kiút életükből ez a kis darab Magyarország, Ország, amely ellen talán véteitek, de amelytől távol 10 év alatt mindent, de mindent leveleztek, Magyarország! Amelytől nem várnak már semmit, se kenyeret, se otthont, csak egyet: az édes anya megbocsátó simogatását.

Marschalkó Lajos.

**Olcsó különvonatot indít
a debreceni Vitézi Szék a Jamboreera
Felhívás Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város
vitézeihez!**

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A MÁV debreceni Üzletvezetősége Hajdúvármegye Vitézi Széke megkeresésére kellő számú utas jelentkezése esetén a gödöllői cserkész jamboree megtekintése céljából Debrecenből Gödöllőre és vissza Gödöllőről Debrecenbe augusztus 12-én külön vonatot indít.

A külön vonat a filléres gyors vonatokhoz hasonlóan kizárólag III. o. vasúti kocsikból állana. A külön vonat a reggeli órákban indulna és a déli órákban érkezne Gödöllőre. A megérkezés után étkezés. Étkezései mindenki saját maga gondoskodik (bátyuból.) Délután 2 órától kezdve a cserkész tábor megtekintése. A résztvevők kalauzolásáról dr. vitéz Besenyei Lajos c. tankerületi főigazgató gondoskodik. Indulás Gödöllőről vissza Debrecenbe az esti órákban, úgy, hogy lehetőleg éjjelre Debrecenbe visszaérkezzünk.

Résztvételi díj vasúti viteldíj címén 8 pengő 60 fillér, egyéb költség címén 40 fillér személyenként. Ezt az összeget, összesen 9 pengőt a jelentkezés alkalmával előre kell lefizetni. Ha az utazás bármilyen okból elma-

radna, a befizetett összeget a Vitézi Szék visszaíratja vagy postán vissza küldi.

A belépő díjat a táborba mindenki maga fogja fizetni. Székkapitányság meg fogja keresni a Jamboree rendezőségét, hogy a külön vonaton utazók a csoportos megtekintés esetén esedékes kedvezményes belépő díjat fizethessék. Az engedély megadása már is kilátásba helyeztetett. Ez előreláthatólag személyenként egy pengő lesz.

A vonat indulásának pontos idejét és az egyéb szükséges tudnivalókat a Debreceni Ujság augusztus 7., 8. és 9-i száma közli.

Résztvehetnek a Vitézek, cserkészek, azok hozzátartozói és ismerősei.

Jelentkezni lehet a részvételi díj egyidejű befizetése ellenében Hajdúvármegye Vitézi Szék irodájában és a Debreceni Ujság kiadóhivatalában (Kossuth u. 3., Telefon 21—41.) augusztus 5-én, déli 12 óráig, hétköznapokon délelőtt 10 és 12 óra között.

Székkapitányság

Hírek

1933 július 27. (Csütörtök.)
 Prot.: Olga. Kath.: Pantaleon.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranygyal” Bánó Andor Piac-u. 50. „Nap” Tokay Imre Piac-u. 1. „H. Rákóczy” Arany S. A. Örökösai Széchenyi u. végén. „Socska” Lassanyi József Cegléd-u. 22. „Tisza” Jónap Aladár Magoss György tér 9.

Rendőrség telefonszáma 23—45.
 Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti július 26-án:

Az európai időjárás Norvégiában és dél-Oroszországban borult és csapadékos. Ujabb esőzések vették kezdetüket Angliában is. Egyébként a szárazföld nyugati részén az időjárás meleg és száraz jellegű. Hazánk egész területe a nyugati meleg és száraz területhez tartozik. A hőmérséklet emelkedőben van. Csapadék sehol sem volt. A hőmérséklet ma délben 30 fokig emelkedett. Esti hőmérséklet 28 fok.

Időprognózis: Meleg idő, gyenge szelekkel az északi frontokkal kapcsolatban legfeljebb gyenge felhősödés fog jelentkezni.

Be távol esik embertől az ember

Én most szeretnék kezét szorítani valakivel,

csak úgy: egy moccanással, kezébe csapni tenyeremet, aztán összenézni, keményen, szóltanul, mint mikor mindent-odadobva borul télekre a lélek.

Az utcán egy ember jön szembe velem,

egy ismeretlen, katona volt bizonytal a világháborúban s tán az olasz mezőn menekedett meg srappelől, golyótól. Szembe jön velem s míg tűnődöm: ismerjük egymásra, — egyszerre elmegyünk egymás mellett félszeg, közömbös oldalpillantással.

Még visszafordulok utána s még érzem róla, hogy most nincsen itthon, nem mellettem ment el: ott kószál most újfen Itáliában, melynek furcsa, csodálatos szőlőlugasaival nem tudott betelni katonakorában.

LOVASS GÁBOR.

— Majláth püspök gyásza. Budapestről jelentik: Gróf székhelyi Majláth István Géza cs. és kir. kamarás, szolgálaton kívüli korvettkapitány, a volt főrendiház örökös és a felsőház tagja, Nógrád vármegye volt főispánja és a széchenyi kerület volt országgyűlési képviselője július 26-án birtokán, Majláth-Gárdonyban 74 éves korában meghalt. A temetés pénteken délután lesz. A gyászszertartást az elhunyt testvére, gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök fogja végezni.

Párnával megfojtotta három hónapos gyermekét s utána maróluggal megmérgezte magát egy hajdunánási leányanya

Megindult a vizsgálat a rejtélyes gyermekgyilkosság ügyében

Titokzatos gyermekgyilkosság ügyében indította meg a nyomozást a múlt nap a hajdunánási rendőrség. Bizalmas uton arról értesítették a rendőrséget, hogy egy Sebestyén Ilona nevű leányanya házasságon kívül született gyermekét, aki már három hónapos volt, elvette láb alól. A gyermek, Sebestyén Sándor szerdára virradó éjszaka halt meg az orvosi megállapítás szerint fulladás következtében. A hajdunánási rendőrségnek a nyomozás folyamán több momentum gyanusnak tűnt fel és az a vélemény alakult ki, hogy

a kislit az anya fojtotta meg úgy, hogy éjszaka nehéz párnát

szorított a gyermek arcára s azt mindaddig ott tartotta, amíg a kislit meg nem fulladt.

Amikor látta, hogy a gyermek már nem él, nagyobb mennyiségű maróluggos fojtadékokat ivott és ő is pár pillanat múlva eszméletlenül esett össze halott gyermeke mellett. Sebestyén Ilona még ma is eszméletlen és életveszélyes állapotban fekszik a lakásán s kihallgatni még nem lehetett. A halálesettel kapcsolatban a debreceni királyi ügyészség indítványára dr. Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírószék vezetője elrendelte a helyszíni vizsgálatot és a holttest felboncolását.

— KÁNIKULAI HIRÜNK. AVAGY. A LÉTRÁN GYALOGLO EMBER.

A „Neues Wiener Journal” jelenti: Schaffer Ferenc gráci mázolólétrán fog elgyalogolni Budapestig. Hírek szerint már el is indult és állítólag több csigabiga előnyversenyben startol a kitűnő létra-nurmival. Egy másik bécsi lap tudósítja már Székesfehérvár sorompójánál látta a pikort, amint létraovaglás közben egy méta stájer-dalt fityöröszött. Ha így áll a helyzet, a magunk részéről melegen ajánlhatjuk, hogy Schaffer mester ügessze körül a világot. Esetleg Balbo-mintájára egy óceánjáró létra-flottát is szervezhetne. S mivel ő maga egy mázolósegéd, a nem mindennapi expedíciót *Klazur-lottának* lehetne elnevezni...

— Frontharcosok közgyűlése.

A Debreceni Frontharcos Főcsoport évi rendes közgyűlését július 30-án délután 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja meg. Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hírszék. 2. Elnöki megnyitó. 3. Országos Elnökség kiküldötteinek beszéde. 4. Titkári jelentés. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Költségvetés elfogadása. 7. Választások megejtése. 8. Megválasztottak fogadalmétele. 9. Indítványok. 10. Elnöki zárószó. 11. Himnusz. — Közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, amelyek a közgyűlés előtt 8 nappal írásban az elnökséghez benyújtottak. Közgyűlésen alapszabály szerint biztosított jogokat csak azok a tagok gyakorolhatják, akik tagdíjfizetési kötelezettségeiknek eleget tettek vagy tagdíjmentességüket igazolni tudják. Hatalmosság gyanúját minden frontharcos megjelenhet. Kegyes Ferenc szervező lesz.

Cserkészeknek hátizsák, főtűzfedény, evőeszközök KÁNTOR ÉS TÁRSÁNÁL Városháza épület.

— Epe- és májbetegségek, epe- és sárgaság eseteiben a természetes Ferenc József keserűvíz a hasi szervek működését élénkítő tevékenységre serkenti.

— Tizenhatezer politikai fogoly van Németországban. Berlinből jelentik: Hivatalos statisztikai kimutatás szerint Németország egész területén ezidő szerint 18.000 politikai fogoly van úgynevezett védőőrizetben. Poroszországra magára 12.000 internált esik. A hivatalos statisztikai kimutatással a német kormány cáfolni akarja azokat a külföldi lapjelentéseket, hogy a védőőrizetben száma már százezer fölött jár.

— Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által

rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat képviselői a Ferenc József vízet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

— Felhívás a MANSz tagjaihoz.

A MANSz elnöksége szeretettel kéri tagjait, hogy a Debrecenbe augusztus 4-én és 9-én érkező 500—500 cserkész megvendégelésében minél többen részt venni szíveskedjenek. Minden háziasszony saját asztalánál mindössze öt cserkészt vendégel meg, hideg sülttel és édes téstával a nagyerdei Vigadóban, 4-én vagy 9-én. Tekintettel arra, hogy az iver körözésénél főbb tagunkat ismételt megkeresés után sem találtuk otthon, az idő rövidsége miatt arra kérjük tagjainkat, hogy átérvezzenek az akciónak nagyjelentőségét és fontosságát, minél nagyobb számban jelentkezzenek a városháza alatt levő Medvigy trafikban (Piac-utcai oldalon), hol erre a célra kibocsátott ívünket kitölthetik. MANSz elnökség.

B. Vattay Margit táncintézetében

augusztus hó 5-én diákkölon kezdedik. Minden vasárnap este össztánc. Kossuth-utca 11.

— Bernard Shaw 77 éves és új drámán dolgozik. Londonból jelentik: Ma üli meg 77-ik születésnapját Bernard Shaw. Minden ünnepeleltétől visszavonulva, szorgalmasan dolgozik új drámáján, amelynek ezt a címet adta: A sziklákon. Politikai komédia, amely az angol miniszterelnök magánlakásán, a Downingstreeten játszódik, de nem MacDonaldot viszi színpadra.

— Szörnyethalt egy bombavető repülőgép legénysége. Newyorkból jelentik: San Franciscóból jelentik, hogy a kaliforniai partokon lezuhant egy bombavető repülőgép. A repülőgép héli fonyi legénysége szörnyethalt. A gép éppen gyakorlatozott. A szerencsétlenséget szörnyűtérés okozta.

— Nagycigánd 3600 lakosát beoltatták tifusz ellen. Ricséről jelentik: A Bodrogközön évek óta igen sok tifusz eset fordult elő. Miután minden óvintézkedés hiábavalónak bizonyult, a minisztérium rendelkezésére most a legnagyobb mértékben fertőzött Nagycigánd község teljes lakosságát, háromezerharshatszék lelkét, tifuszelleni kényszervédőoltásban részesítették. Az oltást háromszor ismétlik meg.

Saját érdekeben csak arra kérjük, hogy téli tüzelőanyag

beszerzése előtt

kérjen alánlatot

Prohászka és Tsa.

cégtől,

Bethlen-u. 44. sz. Telefon 11-61

Elsőrendű bükk, főlgy, akáciák hazai szenek.

FŐ AZ ÜZLET. R. VOZÁRY ALADÁR kitűnő megszállott területi magyar lapja, a Munkácsom megjelenő „Oslakó” írja a következőket: A Magyarországból, vagyis Budapestről ide beengedett napilapok nem sokat irtak a csehszlovákiai magyar Tiszaujlak szörnyű katasztrófájáról. Nem erőltették meg magukat annak leírásában, hogy miként s mennyire ment tönkre a kárpátaljai Tiszaujlak sok tízezer magyarja. Pedig erről talán szabad, megengedett lett volna írniok, ez talán nem veszélyeztette volna az ide beengedettségek üzleti érdekeit? — Az ide beengedett magyar lapok egyike-másika naponta tele van a világ minden tájáról szóló fényképekkel. Bemutatják, közlik képét minden vacak film színésznek, minden rablásnak és gyilkosságnak, minden „eseménynek”. De nem volt képek a tiszaujlaki katasztrófáról, azok számára nem volt helyük! Ez úgy látszik, nem érdekli őket. Az ide beengedett magyarországi napilapoknak vannak tudósítók a világ minden táján s azok beszámolnak e lapokban mindenről. Csak itt nincsenek „saját”, „külön” tudósítók, kik a magyarok százezreinek dolgairól, sorsáról írának s adnának tudósítást. — Mj talán nem érdeklik őket? — Vagy rólunk nem szabad írniok? ...

Ilyen és ehhez hasonló keserű megállapításokat állandóan olvashatunk a megszállott területi lapokban. Ők ezen nem tudnak segíteni. A csonkaországi magyar közönség pedig süketen és vakon támogatja ezeket az üzleti vállalatokat, amelyek a rabmagyarság demoralizálása terén a leghűb szövetségesei csehek és oláhok.

Borotvaszappanok

frick MUKÖSZÖRÜS

szaküzletében Ferenc József-út 27. (Simonffy-utca sarok.)

x Különleges finom és jó szabású tropikál öltönyök, sűrű és drapp színben. Kiváló jöminőségű vászonöltönyök, valamint a Jambotera szükséges körgallérok és vihar-kabátok, olcsó, szőlő szabott árakban kaphatók BARTOSNÁL, a volt SZANTÓ-féle ruháüzletben.

x ÉRTESÍTÉS. MEGNYILT A MARGIT-STRAND, a medence vize állandóan 25—26 fokra gözzel temperálva. Olcsó árak. Személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kaulauznál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda, visszautazásra is jogosít. Kovács János a debreceni közönség által is jólismert uszómester uszni tanít. Egy uszólecke 20 fillér.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Hüse Imre erdőtelepítő leány Erzsébet.

Házasságkötések: Jóni Antal gép-
akatos segéd—Sepa Irén, Egri Károly
kőműves segéd—Juhos Irén,
Borsi Ernő Béla gépész—Weisz Anna
Ella, Molnár Oszkár József Sándor
fűszerész mester—Köröskényi
Kornélia Éva, Bán Tivadar Károly
nyug. m. kir. főhadnagy—Gál Klára
Mária Jozefa.

Halálozások: Argyelán Györgyné
Barna Katalin r. kath. 57 éves, Ber-
csényi-u. 43., özv. Keresztes Vendelné
Fülgyesi Anna r. kath. 79 éves, Ep-
reskert-utca 1-b), Váradi Zsuzsanna
ef. 67 éves Varga-u. 24., Mészáros
Sándor ref. 3 éves Ebes 54.

— A spanyol forrongás miatt le-
mondott egy miniszter. Párisból je-
lentik: A Journal madridi jelentése
szerint annak a felforgató mozga-
lomnak, amelyet a kormány állítólag
csirjájában elfojtott, politikai vissza-
hatásai lesznek. Franchi ipar- és ke-
reskedelmiügyi miniszter, a szövetségi
köztársasági párt vezére, hír szeri-
nt tegnap lemondott azzal az indok-
lással, hogy pártjának közreműkö-
dése nem egyeztethető össze rendőri
vagy bírósági kivételes módszerek al-
kalmazásával.

AZ ORVOS JOBBAN TUDJA

Kohn orvost hívat haldokló felesé-
géhez, aki megvizsgálja az asszonyt
és így:

— Meghalt.

Kohn erre a kijelentésre halkan
nyöszörögni kezd, a férj dühösen rá-
szól:

— Hallgass Regina, a doktor ur
csak jobban tudja.

x Fontos az egészségére: Fürdö-
jön a

Margitfürdőben,

mert világos, jó a levegő, tiszta és
kényelmes. Időben nincs korlátozva.
mert külön női és férfi gőzszála-
lyok vannak. Leszállított árak. Ked-
vezményes havi bérletek és fűzet-
jegyek kaphatók a fürdőpénztárnánál.
Minden villamoskalauzsnál az utazás.
x Egy üveg „Igmándi“ mindig ott-
hon legyen, hogy ha szükség van rá,
gyorsan segítsen.

A fekete pók

Regény.

29 IRTA: MARSCHALKÓ LAJOS.

— Nézze, kislány, — komorodott el
Sianki Sándor —, nemsokára maga is meg-
tudja, mi történt itt. Akármilyen történet, én nem
sajnálom. Tarnovszky Tádé veszedelmese em-
ber volt. Nagyon veszedelmes. Mindezen felül
nekem a leghalálosabb ellenségem. Egyedül
azt bánom, hogy maga is belekeveredett ebbe
a históriába. El kell ismernie azonban, hogy
ennek nem én vagyok az oka.

— Hát kicsoda?

— Saját maga, — hangzott a válasz. —
Én, ami rajtam állott, mindent megtettem,
hogy ne jöjjön ide. Reggel, lent a vendéglőben
figyelmeztettem. Maga azt mondta: Csak azért
is feljön. Délután egy cédulán itt hagytam
a fekete pók üzenetét. Maga itt ma-
radt mégis. Lehet, jól tette, lehet, nem. Ne-
kem ugyan sok zavart okozott, de, azt hi-
szem, én se bánom, hogy itt volt.

Violet kék szemét ráemelte a férfire:

— Hogy érti ezt? — kérdezte halkan.

— Akadályozta a munkámat, keresztelte
a számításomat és látja, mégse bántam. Jól
esett, hogy itt volt mellettem.

— Akkor már megyek is! — tört ki
Violet.

— Nem megy el, kislány, — mosolygott

Uránia

Csak 16 éven felülieknek!

A legújabb Stán és Pán hangosfilm, a

1.

Zene bolondok

2. Joan Crawford egyetlen idej
filmje!

„Utolsó lépés“

(24 éves leány)

Dráma az amerikai lányok életéből
10 felvonásban. — Főszerepekben:
Róbert Montgomery, Nils Asther,
Lewis Stone.

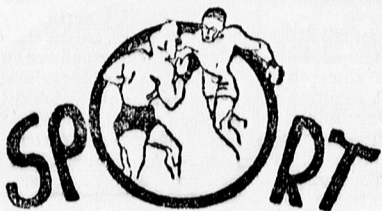
Előadások: 7 és 9 órákor.

Vigszínház

Ön még nem tudja, hogy személye-
sen lépnek fel? Paál Erzsé, Raffay
Erzsi, Radó Sándor, Komlós Vilmos,
Kertész Dezső a Vigszínházban

Vica, a vadevezős

filmszkeccsenben.

KELET ATLÉTÁI LEGYŐZTEK
ÉSZAKOT

Vasárnap ismét szép győzelmet
aratótt a keleti kerület atlétagárdája,
amely a déli kerület legyőzése után
ezuttal Miskolcon az északi kerület
atlétái fölött aratótt szép és értékes
győzelmet. Az északi kerület elnök-
sége meglepetésként részesítette
a keleti kerület atlétagárdáját, a vi-
dék legerősebb kerületét. A verseny
szép küzdelmet nyújtott. A keleti ke-
rület atlétái vasárnap Székesfehérvá-
rárt indulnak a vidéki kerületek
versenyén és remélhetőleg itt is el-
nyerik a legjobb vidéki kerület címét.

Az északi kerület elleni verseny
részletes eredményei a következők:
Magasugrás: 1. Tamássy É 179 cm.
2. Holló K 177, 3. Padányi É 172, 4.
Szobonya K 146.

400 m-es síkfutás: 1. Kösztnér K
51.2 mp, ker. rek. 2. Tóth K 51.6.

ker. ifj. rek. 3. Novotny É 52.2, 4.
Tilze É 52.2.

5000 m-es síkfutás: 1. Finta É 16
p 12.8 mp, 2. Vóli K 16.29.2, 3. Né-
methy K 16.54.4, 4. Németh É 17.41.

1500 m-es síkfutás: 1. Istenits K
4 p 17.8 mp, 2. Móna K 4 p 24, 3.
Fodor É 4 p 27.

Súlydobás: 1. Végh K 13.10 m. 2.
Gally K 13.03, 3. Rácz É 12.84, 4.
Kovács É 12.13.

800 m-es síkfutás: 1. Arady K 2 p
02.2 mp, 2. Istenits K 2 p 04.6 mp,
3. Majtényi É 2 p 06 mp, 4. Stefankó
É 2 p 08 mp.

Rudugrás: 1. Hadházy K 342 cm,
2. Pálosi K 328, 3. Zudla É 302, 4.
Korof É 295 cm.

Díszkosztetés: 1. Végh K 41.46 m.
2. Eszes K 38.61, 3. Kovács É 37.30,
4. Rácz É 36.16.

110 m-es gátfutás: 1. Szabó K 18.3
mp, 2. Zudla É 18.9, 3. Ilyés É 19.6,
4. Boda K 21.6 mp.

Távolugrás: 1. Haraszti É 679, 2.
Gyuricza É 651, 3. Holló K 565, 4.
Gally K 536.

Olimpiai staféta: 1. Kelet (Tóth,
Kösztnér, Szobonya, Móna) 3 p 45.8
mp, 2. Észak (Majtényi, Béres dr.,
Haraszti, Novotny) 3 p 47.4 mp, ker.
rek.

Gerelyvetés: 1. Horváth É 54.42 m
(acélszalaggal utánamérve: 54.27
ker. rek.), 2. Gally K 51.20, 3. Kovács
É 48.58, 4. Rácz K 48.20.

100 m-es síkfutás: 1. Kösztnér Vil-
mos K 11.4 mp, 2. Béres É 11.4 mp,
3. Szobonya K 11.6, 4. Haraszti É
11.7.

A MASz keleti kerülete

csütörtök délután 7 órai kezdettel az
egyetemi sporttelep irodájában a va-
sárnap Székesfehérvárott rendezendő
vidéki bajnoki versenyre való kikül-
detés s a Slovensko—Keletmagyar-
ország országgrézsek közötti verseny
megrendezése stb. ügyben ülést tart,
amelyre a kerület vezetőségének szí-
ves megjelenését kéri a vezetőség.

A MASz atlétikai szakosztálya

csütörtök délután fél 8 órai kezdet-
tel az egyetemi sporttelep irodájá-
ban rendkívül fontos ügyekben szak-
osztályi ülést tart, amelyre a szak-
osztály tagjainak pontos megjelené-
sét kéri a szakosztály vezetősége.

**HÁZAT ELADNI nehéz, de sikerül
ha lapunkban
hirdeti.**

Sianki. Igaz, hogy kint lassan hajnalodni fog.
Az utakról is felszikkadt a víz. Nekem azon-
ban szükségem van a jelenlétére. Nem enged-
dem...

— Én pedig nem törődöm a maga enge-
delmével, — dacoskodott Violet.

— Legalább egy kérdésemre feleljen még.
— kérte Sianki. — Akkor is ilyen ellenszenves
lennék magának, ha nem az volnék, akinek
gondol?

— Violet zavarba jött egy kicsit.

— Ha nem az volna, akkor sem tudnám
felelteni ezt! — mutatott a halott Tarnov-
szkyra.

— Értem, — bólintott Sianki. — Tisztába
vagyok vele, hogy a halott a legjobb bizonyít-
ék. De talán van mentségem is. Ha nem lö-
vöm le Tarnovszky Tádét, azóta itt nem egy
halott fekszik, de kettő. Az egyik én lettem
volna. A másik: maga, Violet.

— Tessék! Mit beszél?

— Igen, Tarnovszky Tádénak nem volt
érdeke, hogy aki itt marad, beszélni tudjon.
Neki nem volt szüksége tanukra és neki a ket-
lőnk életénél többet ért volna az a fél óra,
amelyre el akart távozni innen. Utána pedig
azt mondhatta volna: A Fekete Pók és cinkos-
társas, egy ismeretlen fiatal hölgy, megtámad-
ták a menedékházat. Azt mondta volna,
hogy az életére törtünk, ő hát végzett velünk.
Ugyan ki kételkedett volna egy Tarnovszky
Tádé szavában.

Violet kezdte úgy érezni, hogy a fiatal-
ember szavai mögül valami nagy-nagy titok,
valami rejtett igazság bujkál. Mint ma este
már annyiszor, újra megingott. Amint nézte a
férfi tiszta szemét, nyílt, őszinte arcát, hallotta
hangját, ismét úgy érezte, hogy Sianki nem
hazudhat, Sianki Géza nem lehet az, akinek ő
látta.

— És a férfi, mintha megértette volna
Violet zavart hallgatását.

— Azt szerettem volna, Violet. —
mondta hirtelen —, ha magától jön rá min-
denre. Azt szerettem volna, ha a bandita ál-
arca alatt is meglátja bennem az embert...

— Minden, de minden maga ellen bizo-
nyit, — vetette közbe a lány.

— Talán mégsem! — mosolyodott el a
férfi. — Ha az lennék, akinek látott, akkor
most mennék, szaladnék innen. Futnék. Meg-
szöknék. Hiszen minden pillanatban a nyo-
momban lehetnek.

— Megölte Tarnovszkyt, az iratokat át-
adta a Fekete Gregornak. Átesempészte az el-
lenség kezére.

— Nyuljon bele talán Tarnovszky zse-
bébe, — mondotta csendesesen a fiatalember. —
Az iratok, a valódiak, ott vannak nála.

Violet érezte, hogy a szíve megremeg
egy kicsit.

— És Gregor? A Fekete Gregor?

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

Az árutőzsdén szerdán nagyon
egyenlőtlen volt az üzletmenet. Ele-
inte 30 filléres árcsökkenések voltak
a búzánál márciusra és októberre, a
határidőrozsánál pedig körülbelül 25
filléres árcsökkenések mutatkoztak eleinte.
Az üzletidő második felében azonban
inkább jelentkeztek már vevők a ki-
nált készáruárútelekre, úgyhogy meg-
javult az irányzat, a határidőbúzánál
körülbelül 16 fillérral, a határidő-
rozsánál pedig 30 fillérral. A határidő-
tengerinél aránylag csekélyebbek vol-
tak az árváltozások.

A készáruvásáron szintén alacson-
nyabb árak mellett bonyolódott le a
buzaüzlet, mint alább is látható, ami
pedig a lisztárakut illeti, a déli órák-
ban 50 fillérral leszállították a jegy-
zéseket.

Határidőüzlet: Buza: október 10.66,
Rozs: október 6.70. Tengeri: augusztus
7.91.

Készáruüzlet: Buza: tiszai uj 77 kg
10.05—10.40, 78 kg 10.15—10.50, 79
kg 10.25—10.60, 80 kg 10.35—10.70.

Rozs: pestv. 5.95—6.05, egyéb rozs
5.95—6.05, tak. árpa I. 7.30—7.45,
zab 7.90—8.00, tiszai tengeri 7.70—
7.80, korpa 5.00—5.10.

A készáruvásáron buza 20—35 és
rozs 5 fillérral olcsóbb, zab és ten-
geri nem változott.

Debreceni takarmány-
és terménypiaci árak:

Buza ó 11.00—10.00, buza uj 8.00,
rozs ó 8.00—7.00, rozs uj 5.00—4.50
és boletta, árpa ó ó 8.00—7.50, árpa
uj 5.50—5.00, zab 7.00—6.00, tengeri
6.80—6.50, lucerna 3.00—2.80—2.50
—2.30, széna 3.00—2.80—2.00, lóher:
2.00, búkköny 160—150, szalma aiom
180—160, szalfa rozs 2.00.

982—1933. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezik Debreczenben, Simonffy-utca 30. szám alatt 1933 július 28-án délelőtt fél 11 órakor

1340.— P-re becsült ingókat, u. m. stráfszekereket, igáslovakat stb. Debreczen, 1933 július 3.

Bakóczy László s. k. kir. bir. végrehajtó.

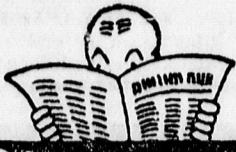
HIRDETMÉNY

Téglás község 2000 holdas vadászterületét és külön 314 hold vagyonszállás területét 1933 augusztus 3-án délelőtt 9 órakor a községbizottság nyilvános árverésen 10 évre bérbeadja

hatósági jóváhagyástól feltételezeten 500 P, illetve 150 P kikiáltási ár mellett.

Árverési felételek a Debreczeni Újság kiadóhivatalában megtekinthetők.

Községi Elöljáróság

APRÓ HIRDETÉSEK

Levelezés

Tankönyvek

regények, külföldi bélyegkévétele, c'adása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységáron Springer papír fotóképek szaküzletében, Ferenc József u. 38. 212 k

Allást kereső nők

Egy

középkorú nő kosztéri és takarítást vállal Simonffy utca 51., balra, pincében a/1

Betöltendő állás férfiaknak

Kifutófiu

felvételt, Biciklivel előnyben Tehéki u. 76. 1089

Cipő szakmabeli megbízható ügyes elárúsítót és iskolázott gyakornokot fix fizetéssel felvesz Delka. 2251

Kiadó lakás

Kiadó

Kossuth kertben villaszerű ház 3 szobás lakással értekezhetni Gazdák Bankjában 2381

Augusztus 1-re

kiadó 3 szobás lakás fürdőszobával, pincével, Hartmuth kályhával, külön udvarban. Csapó 19 2381

Egy

udvarra nyíló szoba aug. 1-re kiadó. Görbe utca 15. 2379

Két-két

szobás, előszobás lakás kiadó. Megvételre jó karban lévő vas kályhát keresek. Magoss Gy. tér 29 2378

Kettő szobás,

fürdőszobás, összkomfortos — modern utcai lakás Király u. 6. sz., újonnan épült bérházban kiadó érdeklődni lehet — Garainál. Magyar Ruháipar, Bika szálló. 1976

Uriszoba

előszobával augusztusra, két szoba, előszoba mellékhelyiségekkel szeptemberre kiadó Csokonai 15 1087

Kiadó

egy modern 2 szobás, II. emeleti lakás, teljes komforttal — augusztus 1-re Simonffy u. 13. Értekezni a házfelügyelőnél 1063

Butorozott szoba

Különbejárata

szoba butorral vagy anélkül, ellátással is kiadó Püspöki oalota I. 38. 2374

Utcai

butorozott szoba szolid embernek kiadó. Ugyanott egy mérleg eladó Klein, Simonffy u. 20.

Kiadó

parkettes butorozott utcai — vagy udvari szoba fürdőszobával, esetleg kútinó ellátással Hunyadi u. 3., emeleten. 961

Csinosan

butorozott utcai szoba augusztus 1-re jutányosan kiadó. — Barna u. 14. 1094

Különbejárata

nagyon szépen butorozott utcai parkettes szoba, József kir herceg 25., I. jobboldal 1086

Teljesen

különbejárata csinosan butorozott szoba kiadó, nagyon szép udvarban. Cim a kiadóban.

Kiadó

emeleti utcai egy és két ágyas szobák azonnal Kossuth utca 22. 2383

II. emeleti

5 szobás komfortos lakás kiadó Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 1077

Kiadó

Külsővárszertér 9 szám alatt 1 és 2 szobás lakás. Értekezni: Lindenfeld Zoltánnál, Ferenc József ut 16. 2250

2 szobás

udvari lakás mellékhelyiségekkel (bent closettel) kiadó Gámfőzővel ellátva Kajzinabarnack eladó Szent Anna 34

Augusztus 1-re

kiadó négy és hatszobás utcai uri lakás, teljes komforttal. Ferenc József ut 16 Alföldi-palota 2161

Összkomfortos

modern kétszobás lakás a központban azonnalra is kiadó. Értekezni lehet Garainál. Magyar Ruháipar, Bika szálló 1976

5 vagy 6 szobás

modern lakás szép nagy kert-használatával november 1-re kiadó Piac utca 75 alatt. Telefon hétköznap délelőtt 11-10 a/1

Háromszobás

utcai négyszobás kertes komfortos lakások kiadók. Szent Anna 29 2351

Eladó városi telkek.

A Kishegyesi uton, a Hatvan utcai temetővel szemben lévő Kenderáztatónak nevezett városi területből egyelőre a feltöltött részen fekvő 19 telkek eladóvá ítéltetett A Kishegyesi utra fronttal bíró telkek ára készpénzfizetésre négyszögölenként 10 pengő, a második sorban levők ára négyszögölenként 7 pengő A helyszínrajz megtekinthető a jog és pénzügyi osztálynál (Városháza I em. 35.) A vételi ajánlatokat ugyanott lehet megtekinteni. Polgármester

I emeleti

udvari 2 szoba, konyha, fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló lakás szeptember 1-re — Kossuth utca 3. sz kiadó értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál 2191

Egy

szoba konyha, speiz fűskamara kiadó Honvéd u 9/j. Értekezhejmi Zöldfa u 9. 2337

Kiadó városi lakások és üzlethelyiségek

A Dobozi utcai bérházban és Hainai u bérházban 2 szobás, a Szoboszlói u bérházban egy és kétszobás lakások azonnalra és augusztus 1-re kiadók. Kiadó továbbá az iparostanonciskola alatti a Bungundia utca felőli oldalon üzlethelyiség. A szabadtérből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet a városháza I. em 35 sz helyiségében a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Ajánlat

Gládiátor

borotvapengék gyári árban beszerezhetők. Viszonteladóknek főraktár Papp Lajos útszerház, Csapó u övanyóic. 184

Keleti

szőnyegek művészi javítását jutányos árban vállalja perfect javítóéany. Bercsényi u. 25. ajtó 4. 193

Poloskairást

svángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth utca 47. Nánássy 1050

Nyugógyak,

fürdőkádak, tűzhevek, mézböndönök, műlepek, lócalabak — Nagy vasútleben. Csapó forduló 2205

Építkezési

anyagok, tüzifa, szén legoltsóbban beszerezhetők Bartha Utóda — Székely és Csóki cég néi Ispórtály 3/b Telefon sz 27—85 P

Paulo

vősnők és bélyezőkészítő üzlete Szent Anna utca 10 alatt 3855k

Kőrís

Gyertván

Szil

Juhar

Bükk és

Tölgyfa

felvágva és hasámban olesó áron kapható Erdélyi Tüzifa és Szénkereskedésnél Bőszörmenyi ut 3 Telefon 32—31. 2217/k

Singerendák

vasablakok, tűzhelyek, kanálhárások, legocsóbban Fischer. Csapó 98. 2752k

Kertibutor

legjobb kiviteben gyári beállítású 10—pengőért Debreceni Vasbutorgyárban, Ispórtály utca és Városi mntaraktárban. Piac utca 7. P

Jó tanács.

Ha táborozni, vagy veekendre készülsz, csak a megszokott fotócékket vigye magával Felvételek így eredményesebb lesz Berzseki Fotószaküzlet, Ferenc József ut 38., udvar 3924/k

Amatőr-munkák

ökéletes kidolgozása, modern fényképek, műszaki felvételek Burg foto, Piac u. 42. Pannónia-udvar. 179 P

Uj téglá

nagy mennyiségben is és egyéb építkezési anyagok, — gömbfák, pallódeszkák, gépek, szerszámok, traktor hat pótkocsival, jutányos áron eladók. Egyetem központi könyvtárársági irodánál. Telefon: 24—00 2367

Oktatás

Naményi

gyors- és gépiróiskolában — szakszerű, olcsó, gyors kiképzés Ajánlatot kérek a kiadóba november 1. címre. Bercsényi u 9

Lakás és szoba kereslet

Keresek

belvárosban 3 szobás modern lakást. Ajánlatokat kérek a kiadóba november 1. címre 191

Kereslet

Zálogcédulát

lejárta is veszek Levélvivásra hűzhöz megyek. Aruközvetítő Csapó 6 721/k

Takaréktűzhelyet

jókarban keresek, Hungária épület házmesternél, vagy telefon 21—25. 1093

Komplett berendezést

fűszerüzlethez megvételre keresek Külsővárszertér 17 1090

Kényszer-

és hadikölcsönkötvényeket veszek. Mklós u. 13. 1088

Elelmiszer, ital

Jódos tojás

érelmeszedés, vészegénység ellen kapható Kontsek Gézárnál, Kossuth utca 872

Butorok

Két darab

éjjeli szekrény eladó. Komlóssy ut 15 a

Eladók

garderobszekrény, fél háló, — szalongarnitúra, üzletberendezések, üvegpulttal, székek, — asztalok, divány, könyvszekrény, íróasztalok Csapó 19. 764

Szép

teleháló 250 pengőért elköltés miatt azonnal eladó. Könyök u 5. 1011

Elköltözés miatt eladó 2 réz éjjeli szekrény, — egy speiz-szekrény, egy ebédlő kredenc, Piac 59. dr. Brück 1092

Eladó állatok

Fajgalamb

helyszüke miatt eladó Apaffi utca 20. sz 1900

Hat darab

nyolchetes mangalica malac eladó. Diófa u 13. Csonkánál. 65

Eladó föld

Kiadó

vágóhíd mellett két hold teljes természetben lévő szőlő, bérbe vagy felbére. Értekezni Gazdák Bankjában. 2380

Központi

egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó Cim a kiadóban. 2226

Eladó

2 nyilas szőlő Sárádon, közvetlen a vasútállomás mellett. Nyarásra kiválóan alkalmas Érdeklődni Homok u 38 193

Eladó ingóság

Jókarban

lévő tűzhely, vasúgy olcsón eladó Pérfia u. 30., keresztépület 1083

Egy

gázkályha, láda, üvegfal, kuszivatny és egy konyhai mosogató medence jutányos áron eladó Simonffy u. 7. 64

Szalongarnitúra

tűkör, tűkrösszekrény, kis és nagy fotelek, divány, kottaállvány eladó. Kovács József — asztalosmesternél, Wesseleányi utca 111 szám

Férfi öltöny

használt és lengyel nadrág eladó. Hüvelyes utca 7 szám. a/3

Komplet

diófa telehálószoba, virág — illetve pálmataratók, diszkomók (teljesen újak) eladók — Bethlen utca 48. asztalosnál 2375

Eladó

szép plüszdivány, szőnyeg, vaságy és sparthelt. Hüvelyes 10. 2306

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában
Felelős kiadó:
Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató.
FRISS SÁNDOR művezeje.